

**JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI 2005=100,
KUNTATALOUS, VALTIONTALOUS SEKÄ KUN-
TIEN PERUSPALVELUJEN HINTAINDEKSI
(KUPHI)**

MENETELMÄSELOSTE

LOKAKUU 2010

SISÄLLYSLUETTELO:	sivu
JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI (JMHI) 2005=100	3
A KUNTATALOUS	3
KUNTATALOUDEN PAINORAKENNE JA HINTASEURANTA	3
1 KÄYTTÖKUSTANNUKSET	4
1.1. Henkilöstökustannukset	4
1.1.1 Palkat ja palkkiot	4
1.1.2 Sosiaalivakuutusmaksut ja eläkkeet	4
1.2 Tavaroiden ja palvelujen ostot	5
1.2.1 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	5
1.2.2 Palvelujen ostot	5
1.3 Muut käyttökustannukset	5
1.4 Poistot ja arvonalentumiset	5
2 INVESTOINTIMENOT	5
3 RAHOITUSMENOT	6
4 LIKELAITOKSET	6
5 MENOT YHTEENSÄ ml. LIKELAITOKSET	6
B VALTIONTALOUS	6
VALTIONTALOUDEN PAINORAKENNE JA HINTASEURANTA	6
1 Kulutusmenot	7
1.1 Palkat ja muut henkilöstömenot	7
1.1.1 Palkat	7
1.1.2 Sosiaalivakuutusmaksut	7
1.2 Maksetut eläkkeet	7
1.3 Tavarat ja palvelut	8
1.3.1 Puolustusmateriaalin hankinta	8
1.3.2 Teiden ylläpito	8
1.3.3 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat	8
1.3.4 Vuokrat	8
1.3.5 Muut palvelut ja kulutusmenot	8
1.3.5.1 Korjaus- ja kunnossapitopalvelut	8
1.3.5.2 Toimisto- ja muut palvelut	9
2 Siirtomenot	9
2.1 Siirtomenot kunnille ja kuntayhtymille	9
2.2 Siirtomenot elinkeinoelämälle	9
2.3 Siirtomenot kotitalouksille	9
2.4 Siirtomenot yleishyödyllisille yhteisöille	9
2.5 Maksusuudet EU:lle	9
2.6 Siirtomenot ulkomaille	10
3 Realisijoitukset	10
3.1 Maa- ja vesirakenteet	10
3.2 Rakennukset	10
3.3 Koneet ja laitteet	10
3.4 Tietokoneohjelmistot	10
4 Finanssisijoitukset	10
5 Muut menot	10
C KUNTIEN PERUSPALVELUJEN HINTAINDEKSI (KUPHI)	11
D JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSIIN KÄYTTÖ	12
E JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSIIN KEHITYS 2005 - II/2010	13
LIITE 1. JMHI 2005=100, kuntatalous, painorakenne tehtävittäin ja menolajeittain	14
LIITE 2. JMHI 2005=100, valtiontalous, painorakenne menolajeittain ja hallinnonaloittain	15
LIITE 3. Valtiontalouden indeksikorit / "Valtiokorit"	16
LIITE 4. Valtion siirtomenot vuoden 2008 tilinpäätöksen mukaan vuoden 2010 budjetin rakenteessa	17
LIITE 5. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksiin (KUPHI) ennustemalli vuosille 2010 ja 2011, 2005=100	22

JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI (JMHI) 2005=100

Julkisten menojen hintaindeksi on uudistettu: Painorakenteet ja hintaseurantaindeksit on päivitetty ja uusi perusvuosi on nyt vuosi 2005. JMHI:n indeksit mittaavat valtiontalouden ja kuntatalouden menojen hintakehitystä. Uudistetun JMHI:n valtiontaloutta koskevan indeksin painorakenne on vuoden 2008 valtion tilinpäätöksen mukainen. Kuntatalouden indeksin painot ovat kaikkien kuntien ja kuntayhtymien niin ikään vuoden 2008 tilinpäätösten summien mukaiset.

Julkisten menojen hintaindeksit lasketaan neljännesvuosittain. Ne julkaistaan ennakkollisina ansiotasoindeksin valmistuttua n. 7 viikkoa neljänneksen päätyttyä. Indeksit ovat ennakkollisia kunnes ansiotasoindeksin tiedot ovat lopullisia. Esimerkiksi vuoden 2009 ansiotasoindeksi on lopullinen vuoden 2010 toisella neljänneksellä. Julkisten menojen hintaindeksin 2005=100 -pistelukujen lisäksi jatketaan perusvuodeltaan vanhempien indeksien tuottamista pääryhmätasolla uuden indeksin kehityksen mukaisesti ketjutettuna.

Indeksin kehittämisen ideana on ollut käyttää pitkälti hyväksi Tilastokeskuksen valmiiksi tuotettavia palkka-, hinta- ja kustannusindeksejä. Jokaiselle JMHI:n menolajille on valittu mahdollisimman hyvin sen hintakehitystä kuvaava indeksi. Valmiiden indeksien lisäksi hintaseurannassa käytetään tariffitietoja mm. sosiaalivakuutusmaksuista, työeläkeindeksejä ja korkoja.

Julkisten menojen hintaindeksin 2005=100 uudistukseen ovat osallistuneet Tilastokeskuksesta Ilkka Lehtinen, Sanna Malinen, Matias Kemppainen ja Perttu Pakarinen. Asiantuntijoina ovat osallistuneet Kuntaliitosta Juhani Turkkila ja Heikki Pukki sekä Valtiovarainministeriöstä Tuomo Mäki, Jani Pitkäniemi, Jonna Berghäll ja Arvi Suvanto.

A KUNTATALOUS

Julkisten menojen kuntatalouden hintaindeksi 2005=100 jakaantuu kahteen alaindeksiin, kuntiin ja kuntayhtymiin. indeksi on luokiteltu tehtävä- ja menolajeittain. Tehtäväluokittaisissa indekseissä ovat mukana sisäiset vuokrat. Kokonaisindeksissä sisäisiä vuokria ei ole mukana. Investoinneista ovat mukana vain maanostot sekä osakkeiden ja osuuksien hankinta.

KUNTATALOUDEN PAINORAKENNE JA HINTASEURANTA

Indeksin painona on kaikkien kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2008 tilinpäätöstietojen mukainen menojen summa. Tavaroiden ja palvelujen ostohintaan sisältyy arvonlisävero. Liitteessä 1 on kuvattu tarkemmin kuntatalouden painorakenne. Seuraavissa taulukoissa on esitetty kuntatalouden luokitukset ja painot pääryhmittäin.

Taulukko 1. Julkisten menojen hintaindeksi 2005=100, Kuntatalous

	TEHTÄVÄT	Paino, %
11	Yleishallinto	3,3
12	Sosiaali- ja terveystoimi	55,5
13	Opetus- ja kulttuuritoimi	19,4
14	Muut palvelut	14,8
15	Liiketoiminta	3,0
0	Yhteensä ml. sisäiset vuokrat ja vyörytyserät	95,9
	Sisäiset vuokrat ja vyörytyserät	-5,0
1.	Kuntatalous yhteensä	90,9
2.	Liikelaitokset	9,1
3.	Yhteensä ml. liikelaitokset	100,0

	MENOLAJIT	Paino, %
1.	Käyttökustannukset	88,5
1.1	Henkilöstökustannukset	38,8
1.2	Tavaroiden ja palvelujen ostot	39,7
1.3	Muut käyttökustannukset	6,5
1.4	Poistot ja arvonalentumiset	3,4
2.	Investointimenot	0,9
3.	Rahoitusmenot	1,5
0	Kuntatalous yhteensä	90,9
4.	Liikelaitokset	9,1
5.	Yhteensä ml. liikelaitokset	100,0

Huom. kuntatalouden tehtäväaloittaisissa pisteluvuissa ovat mukana sisäiset vuokrat ja vyörytyserät, mutta kokonaisindeksissä ne eivät ole mukana.

Tilastokeskus on valinnut jokaiselle menolajille mahdollisimman hyvin sen hintakehitystä kuvaavan Tilastokeskuksen tuottaman palkka-, hinta- tai kustannusindeksin. Näiden lisäksi kerätään hinta- ja tariffitietoja mm. palkkojen sivukuluista, työeläkeindeksin kehityksestä sekä koroista.

1 KÄYTTÖKUSTANNUKSET

1.1. Henkilöstökustannukset

1.1.1 Palkat ja palkkiot

Palkkoja ja palkkioita kunnissa ja kuntayhtymissä maksettiin 14 131 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 70 ja kuntayhtymien 30 prosenttia.

Kuntien ja kuntayhtymien palkkojen kehitystä seurataan useiden kuntasektorin ansiotasoindeksin alaindeksien avulla. Kuntayhtymien hintaseurannassa on myös useita yksityisen sektorin alaindeksejä, koska palveluita ostetaan myös yksityiseltä sektorilta.

1.1.2 Sosiaalivakuutusmaksut ja eläkkeet

Kunnat ja kuntayhtymät maksoivat sosiaalivakuutusmaksuja yhteensä 4 442 miljoonaa euroa ja eläkkeitä 26 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Sosiaalivakuutusmaksujen hintakehitystä seurataan pääosin kuntien yleisen sosiaalivakuutusmaksujen kehityksen mukaan. Mukana ovat kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu, työnantajan KuEL- maksu, työttömyysvakuutusmaksu ja muut pakolliset vakuutusmaksut. Indeksissä seurataan näiden maksujen yhteenlaskettujen prosenttiosuuksien kehitystä. Opetustoimessa seurataan opettajien oman VaEL- maksun kehitystä. Sosiaalivakuutusmaksut otetaan mukaan vuoden alussa ennakkollisina ja niitä tarkennetaan seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen yhteydessä. Maksettujen eläkkeiden hintakehitystä seurataan TyEL- indeksin kehityksen mukaisesti.

1.2 Tavaroiden ja palvelujen ostot

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät tavaroiden sekä palvelujen ostoihin yhteensä 19 858 miljoonaa euroa vuonna 2008.

1.2.1 Aineet, tarvikkeet ja tavarat

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoihin 4 061 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 61 ja kuntayhtymien 39 prosenttia. Hintakehitystä seurataan kuluttajahintaindeksin yhdeksän eri alaindeksin kehityksen mukaisesti painottaen näitä eri lailla eri tehtävääalueilla. Lisäksi terveydenhuollossa seurataan tukkuhintaindeksin alaindeksiä lääkeaineiden valmistus. Liitteessä 3 on kuvattu tarkemmin indeksikorin sisältö.

1.2.2 Palvelujen ostot

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät palvelujen ostoihin 15 797 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 85 ja kuntayhtymien 15 prosenttia. Kuntayhtymien osalta hintakehitystä seurataan henkilöstömenojen sekä rakennuskustannus-, kuluttajahinta- ja tukkuhintaindeksin kehityksen mukaisesti. Kuntien hintakehitystä mitataan JMHI:n kuntayhtymien kokonaisindeksillä.

1.3 Muut käyttökustannukset

Muita käyttökustannuksia ovat sisäiset ja ulkoiset vuokramenot, vyörytyserät, avustukset ja muut menot. Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät näihin yhteensä 5 446 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus muista käyttökustannuksista oli 91 ja kuntayhtymien 9 prosenttia. Sisäiset vuokrat ovat mukana tehtävälukittaisissa indekseissä, mutta kokonaisindeksissä sisäisiä vuokria ei ole mukana.

Muiden käyttökustannusten hintakehitystä seurataan henkilöstömenojen ja kuluttajahintaindeksin kokonaisindeksin kehityksen mukaisesti.

1.4 Poistot ja arvonalentumiset

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät poistoihin 1 942 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 81 ja kuntayhtymien 19 prosenttia.

Poistojen hintakehitystä seurataan rakennuskustannusindeksillä sekä tukkuhintaindeksin alaindeksillä C28 Muut koneet ja laitteet, C26 Tietokoneet sekä elektroniset ja optiset tuotteet, C29 Moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut ja C30 Muut kulkuneuvot suhteessa 50/26/12/9,6/2,4.

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät käyttökustannuksiin yhteensä 43 608 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus näistä menoista oli 77 ja kuntayhtymien 23 prosenttia.

2 INVESTOINTIMENOT

Investointimenoissa on mukana vain maanostot sekä osakkeiden ja osuuksien hankinta. Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät maanostoihin ja osakkeiden ja osuuksien hankintaan 426 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 97 ja kuntayhtymien 3 prosenttia. Investointimenojen hintakehitystä seurataan omakotitalotonttien hintaindeksillä.

3 RAHOITUSMENOT

Kunnat ja kuntayhtymät käyttivät rahoitusmenoihin - pääosin korkomenoihin - 872 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 90 ja kuntayhtymien 10 prosenttia. Rahoitusmenojen hintakehitystä seurataan julkisyhteisöjen lainakannan keskkorolla.

4 LIIKELAITOKSET

Kuntien ja kuntayhtymien liikelaitosten menot olivat 4 078 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 79 ja kuntayhtymien 21 prosenttia. Liikelaitosten menojen hintakehitystä seurataan menolajeittain samalla tavalla kuten kuntien ja kuntayhtymien muita tehtävälajeita.

5 MENOT YHTEENSÄ ml. LIIKELAITOKSET

Kuntien ja kuntayhtymien menot olivat yhteensä 44 906 miljoonaa euroa vuonna 2008. Kuntien osuus tästä oli 77 prosenttia eli 34 650 miljoonaa euroa ja kuntayhtymien 23 prosenttia eli 10 256 miljoonaa euroa.

B VALTIONTALOUS

Valtiontalouden hintaindeksi mittaa hintakehitystä budjettitalouden näkökulmasta. Uudistetun JMHI:n valtiontalouden hintaindeksin 2005=100 painot ovat vuoden 2008 valtion tilin päätöksen mukaiset. Indeksini on luokiteltu hallinnonaloittain ja menolajeittain.

VALTIONTALouden PAINORAKENNE JA HINTASEURANTA

Valtionhallinnon painorakenne on tuotettu vuoden 2008 valtion keskuskirjanpidon aineistosta eli valtion tilinpäätösaineistosta. Valtion hankintamenoihin on lisätty arvonlisävero. Aineistossa menot on luokiteltavissa budjetin pääluokan, luvun ja momentin sekä liikekirjanpidon tilin ja tiliviraston mukaan. Seuraavassa on esitetty valtiontalouden painot menolajeittain ja hallinnonaloittain.

Taulukko 2. Julkisten menojen hintaindeksi 2005=100, Valtiontalous

	MENOLAJIT	Paino %		HALLINNONALA	Paino %
1.	Kulutusmenot	32,6	1.	Yleinen hallinto	3,5
1.1	Palkat ja muut henkilöstömenot	12,5	2.	Ulkoasiainministeriö	2,7
1.1.1	Palkat	9,5	3.	Sisäasiainministeriö	3,0
1.1.2	Sosiaalivakuutusmaksut	3,0	3.1	- Poliisi	1,9
1.2	Maksetut eläkkeet	8,4	3.2	- Rajavartiolaitos	0,6
1.3	Tavarat ja palvelut	11,7	3.3	- Muut menot	0,6
2.	Siirtomenot	58,1	4.	Puolustusministeriö	7,2
2.1	Siirtomenot kunnille ja kuntayhtymille	23,5			36,3
2.2	Siirtomenot elinkeinoelämälle	8,1	5.	Valtiovarainministeriö	
2.3	Siirtomenot kotitalouksille	15,0	6.	Opetusministeriö	15,6
2.4	Siirtomenot yleishyö. yhdistyksille	5,7	6.1	- Yliopistot, korkeakoulut	5,6
2.5	Maksusuudet EU:lle	3,9	6.2	- Opetusministeriö - muut	10,0
2.6	Siirtomenot ulkomaille	2,0	7.	Maa- ja metsätalousministeriö	7,0
3.	Realisijoitukset	3,6	8.	Liikenne- ja viestintäministeriö	5,9
4.	Finanssimenot	0,7	9.	Työ- ja elinkeinoministeriö	5,5
5.	Muut menot	5,0	10.	Sosiaali- ja terveysministeriö	12,4
0	Menolajit yhteensä	100,0	11.	Ympäristöministeriö	0,9
			0	Hallinnonalat yhteensä	100,0

Liitteessä 2 on kuvattu tarkemmin valtiontalouden painorakenne.

Tilastokeskus on valinnut jokaiselle menolajille mahdollisimman hyvin sen hintakehitystä kuvaavan Tilastokeskuksen tuottaman palkka-, hinta- tai kustannusindeksin. Näiden lisäksi kerätään hinta- ja tariffitietoja mm. palkkojen sivukuluista, työeläke- ja kansaneläkeindeksin kehityksestä, lapsilisistä, varusmiesten päivärahoista, valtion sairausvakuutusmenoista sekä elinkeinoelämän siirtomenoihin liittyvistä korkomenoista.

1 Kulutusmenot

1.1 Palkat ja muut henkilöstömenot

1.1.1 Palkat

Palkat käsittävät liikekirjanpidon tilien 4100–4108 kirjaukset. Valtionhallinnon palkkasumma vuonna 2008 oli yhteensä 3 824 miljoonaa euroa. Valtion palkkamenojen hintakehitystä seurataan ansiotasoindeksin alaindeksien avulla.

1.1.2 Sosiaalivakuutusmaksut

Sosiaalivakuutusmaksuihin sisältyy sekä varsinaiset sosiaalivakuutusmaksut että muut henkilöstökorvaukset. Sosiaalivakuutusmaksut kirjataan liikekirjanpidon tileille 4110–4119. Vuonna 2008 valtionhallinto maksoi sosiaalivakuutusmaksuja yhteensä 945 miljoonaa euroa. Muut henkilöstökorvaukset käsittävät matkakulut ja muut henkilöstölle maksettavat kustannusten korvaukset eli liikekirjanpidon tilien 4500–4510 kirjaukset. Muita henkilöstökorvauksia ja varusmiesten päivärahoja maksettiin vuonna 2008 yhteensä 264 miljoonaa euroa.

Valtiontyönantajan sosiaalivakuutusmaksujen hintakehitystä seurataan pääosin Tilastokeskuksen sosiaalivakuutusmaksujen kehityksen mukaan. Mukana ovat kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksu, työeläkemaksu ja muut pakolliset vakuutusmaksut. Indeksissä seurataan näiden maksujen yhteenlaskettujen prosenttiosuuksien kehitystä. Poliisin ja rajavartiolaitoksen eräät pakolliset maksut poikkeavat yleisistä maksuista. Näiltä osin seurataan heidän omien maksujensa kehitystä. Sosiaalivakuutusmaksut otetaan mukaan vuoden alussa ennakkollisina ja niitä tarkennetaan seuraavan vuoden ensimmäisen neljänneksen yhteydessä.

Muiden henkilöstökorvausten hintakehitystä seurataan kotimaan ja ulkomaan päivärahoilla sekä kilometrikorvauksella suhteessa 45/ 45/ 10. Lisäksi seurataan erikseen varusmiesten päivärahojen kehitystä.

1.2 Maksetut eläkkeet

Maksettujen eläkkeiden summa on saatu Tilastokeskuksen tuottamasta kansantalouden tilinpidosta. Vuonna 2008 eläkkeitä maksettiin 3 378 miljoonaa euroa. Hintakehitystä seurataan TyEL-indeksillä.

1.3 Tavarat ja palvelut

1.3.1 Puolustusmateriaalin hankinta

Puolustusmateriaalihankinnat kirjataan liikekirjanpidon tilille 4560 ja kaikki tilin kirjaukset on tehty Puolustusministeriön hallinnonalalla. Vuonna 2008 puolustusmateriaalihankintoja tehtiin 687 miljoonan euron edestä.

Puolustusmateriaalin hankintamenojen hintakehitystä seurataan indeksikorilla, joka koostuu tukkuhintaindeksin toimialoista C26 Tietokoneet sekä elektroniset ja optiset tuotteet, C28 Muut koneet ja laitteet, C29 Moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut ja C30 Muut kulkuneuvot suhteessa 30/ 30/ 32/ 8.

1.3.2 Teiden ylläpito

Tiehallinnon ylläpitoon on kirjattu pääluokan 31 ja luvun 24 eli Tiehallinnon korjaus ja kunnossapitopalveluiden hankinnat, joita vuonna 2008 oli yhteensä 243 miljoonaa euroa.

Tiehallinnon ylläpitomenojen hintakehitystä seurataan indeksikorilla, joka koostuu maarakennuskustannusindeksin osaindeksistä hoito ja kunnossapito, maarakennuskustannusindeksin kokonaisindeksistä, maarakennusalan konekustannusindeksistä sekä kuorma-autoliikenteen kustannusindeksistä suhteessa 30/ 40/ 15/ 15.

1.3.3 Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat

Muiden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnat kirjataan liikekirjanpidon tileille 4000–4090. Muihin aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin käytettiin 744 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Muiden aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hintakehitystä seurataan indeksikorilla, jossa on mukana useita kuluttajahintaindeksin alaindeksijä sekä tukkuhintaindeksin alaindeksit muut koneet ja laitteet, tietokoneet sekä elektroniset ja optiset tuotteet, moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut ja muut kulkuneuvot. Kuluttajahintaindeksin ja sen alaindeksien paino-osuus on 82 ja tukkuhintaindeksin alaindeksien 18 prosenttia.

1.3.4 Vuokrat

Vuokrat muodostuvat liikekirjanpidon tileille 4200–4209 kirjatusta menoista. Tässä vuokrat sisältävät sekä asunnoista ja rakennuksista että koneista, laitteista ja maapohjasta maksetut vuokrat. Vuonna 2008 valtio maksoi erilaisia vuokria yhteensä 911 miljoonaa euroa. Vuokrien hintakehitystä seurataan kuluttajahintaindeksin kokonaisindeksin kehityksen mukaan.

1.3.5 Muut palvelut ja kulutusmenot

1.3.5.1 Korjaus- ja kunnossapitopalvelut

Korjaus- ja kunnossapitopalveluiden hankinnat käsittävät liikekirjanpidon tileille 4300–4309 kirjatut kulut. Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalta on vähennetty omana eräänään esitetty Tiehallinnon ylläpito. Tällöin muiden kuin Tiehallinnon korjaus- ja kunnossapitopalveluiden hankinnoiksi saadaan yhteensä 426 miljoonaa euroa vuonna 2008.

Korjaus- ja kunnossapitopalvelujen hintakehitystä seurataan indeksikorilla, jossa on mukana kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi, kuluttajahintaindeksin asumisryhmästä erät asunnon

huolto ja korjaus, vesi ja muut asumiseen liittyvät palvelut, sähkö, kaasu ja muut polttoaineet sekä ansiotasoindeksin alaindeksi kiinteistöpalvelut suhteessa 35/ 15/ 50.

1.3.5.2 Toimisto- ja muut palvelut

Toimisto- ja muut palvelut käsittävät liikekirjanpidon tileille 4320–4399 kirjatut hankinnat. Vuonna 2008 toimisto- ja muita palveluita ostettiin 1 714 miljoonalla eurolla.

Toimisto- ja muiden palvelujen hintakehitystä seurataan indeksikorilla, jossa on mukana palvelujen tuottajahintaindeksin, ansiotasoindeksin ja kuluttajahintaindeksin alaindeksijä suhteessa 32/18/50.

2 Siirtomenot

Siirtomenot on luokiteltu eri sektoreille v. 2008 tilinpäätökseen perustuvan momenttilistan mukaisesti. Listaus on vuoden 2010 budjetin rakenteesta. Siirtomenolistalta on jätetty pois siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle sekä EU:n rakennerahasto-osuudet, muiden EU:n rahastojen rahoitus-osuudet, vastaavat valtion rahoitusosuudet ja muut siirrot kotimaahan. Mukaan tulevien siirtomenojen summa on 23 441 miljoonaa euroa.

2.1 Siirtomenot kunnille ja kuntayhtymille

Vuonna 2008 siirtomenoja kunnille ja kuntayhtymille maksettiin budjetista yhteensä 9 466 miljoonaa euroa. Kuntien siirtomenojen hintakehitystä seurataan julkisten menojen kuntatalouden hintaindeksin ja sen alaindeksien, yleishallinto, opetustoimi sekä sosiaali- ja terveystoimi, hintakehityksellä.

2.2 Siirtomenot elinkeinoelämälle

Vuonna 2008 siirtomenoja elinkeinoelämälle maksettiin budjetista yhteensä 3 250 miljoonaa euroa, josta maatalouden tuet olivat 69 prosenttia. Elinkeinoelämän siirtomenojen hintakehitystä seurataan kuluttajahintaindeksin, tukkuhintaindeksin sekä korkojen kehityksen mukaan.

2.3 Siirtomenot kotitalouksille

Vuonna 2008 siirtomenoja kotitalouksille maksettiin budjetista yhteensä 6 047 miljoonaa euroa. Kotitalouksien siirtomenojen hintakehitystä mitataan kuluttajahintaindeksin kokonaisindeksillä ja alaindeksillä vuokrat sekä kansaneläkeindeksillä (KELA-indeksi).

2.4 Siirtomenot yleishyödyllisille yhteisöille

Vuonna 2008 siirtomenoja yleishyödyllisille yhteisöille maksettiin budjetista yhteensä 2 298 miljoonaa euroa. Yleishyödyllisten yhteisöjen siirtomenojen hintakehitystä mitataan valtionsektorin ansiotasoindeksin, julkisten menojen hintaindeksin kuntatalouden sosiaali- ja terveystoimen sekä opetus- ja kulttuuritoimen hintakehityksen mukaan.

2.5 Maksuosuudet EU:lle

EU:n maksuosuuden kokonaissumma oli vuonna 2008 yhteensä 1 561 miljoonaa euroa. EU:n maksuosuuden hintakehitystä mitataan BKT:n hintakehityksen mukaan.

2.6 Siirtomenot ulkomaille

Siirtomenot ulkomaille olivat vuoden 2008 tilinpäätöksen mukaan yhteensä 819 miljoonaa euroa. Ulkomaisten siirtomenojen hintakehitystä mitataan myös BKT:n hintakehityksen mukaan.

3 Reaalisijoitukset

Reaalisijoitusten määrä on saatu Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidosta. Se sisältää kiinteän pääoman muodostuksen vuonna 2008.

3.1 Maa- ja vesirakenteet

Maa- ja vesirakenteiden menot keskittyvät lähinnä Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalle. Siellä toimivat Tiehallinto, Ratahallintokeskus ja Merenkulkulaitos, jotka ovat suurimmat maa- ja vesirakentamispalveluiden hankkijat. Maa- ja vesirakenteisiin käytettiin 1 134 miljoonaa euroa vuonna 2008. Maa- ja vesirakenteiden hintakehitystä mitataan maarakennuskustannusindeksillä.

3.2 Rakennukset

Rakennukset sisältävät asuin- ja muiden rakennusten sekä muiden rakentamispalvelujen ostot. Rakennusten rakentamispalveluiden ostot ovat vähentyneet huomattavasti vuosien myötä, koska valtio on siirtänyt lähes koko rakennuskantansa omistamiensa liikelaitosten ja osakeyhtiöiden omistukseen. Rakennuksiin käytettiin 7 miljoonaa euroa vuonna 2008. Rakennusten hintakehitystä mitataan rakennuskustannusindeksillä.

3.3 Koneet ja laitteet

Koneisiin ja laitteisiin käytettiin 187 miljoonaa euroa vuonna 2008. Koneiden ja laitteiden hintakehitystä seurataan indeksikorilla, joka koostuu tukkuhintaindeksin toimialoista C26 Tietokoneet sekä elektroniset ja optiset tuotteet, C28 Muut koneet ja laitteet, C29 Moottoriajoneuvot, perävaunut ja puoliperävaunut ja C30 Muut kulkuneuvot suhteessa 30/ 40/ 24/ 6.

3.4 Tietokoneohjelmistot

Tietokoneohjelmistoihin käytettiin 105 miljoonaa euroa vuonna 2008. Tietokoneohjelmistojen hintakehitystä seurataan palvelujen tuottajahintaindeksin toimialalla ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta.

4 Finanssisijoitukset

Finanssisijoitusten määrä on saatu kansantalouden tilinpidosta. Se sisältää myönnetyt lainat ja osakemerkinnät, arvoltaan 263 miljoonaa ja maanostot, arvoltaan 38 miljoonaa. Finanssisijoitusten hintakehitystä seurataan kuluttajahintaindeksillä ja Maanmittauslaitoksen julkaisemalla met-samaan mediaanihinnalla.

5 Muut menot

Muihin menoihin on sisällytetty kaikki sellaiset valtion menot, jotka eivät sisälly yllä oleviin luokkiin. Muiden menojen arvo vuonna 2008 oli 2 014 miljoonaa euroa. Muiden menojen hintakehitystä seurataan kuluttajahintaindeksillä.

Yhteensä valtion menot olivat vuonna 2008 julkisten menojen hintaindeksin laskelmien mukaan 40 325 miljoonaa euroa. Tässä lähtökohtana on käytetty valtion talousarvion toteumalaskelman tilinpäätöstietoa. Pääluokat yhteensä olivat siinä 44 923 miljoonaa euroa. Tästä on vähennetty valtiovelan korot 2 251 miljoonaa euroa ja valtiovelan vähentäminen 1 393 miljoonaa euroa. Pois on jätetty talousarvion ulkopuolisten rahastojen lisäksi myös EU:n rakennerahasto-osuudet, muiden EU:n rahastojen rahoitus-osuudet, vastaavat valtion rahoitusosuudet ja muut siirrot kotimaahan, yhteensä 953 miljoonaa euroa.

Liitteessä 2 on kuvattu tarkemmin valtiontalouden painorakenne hallinnonaloittain ja menolajeittain. Liitteessä 3 on kuvattu tarkemmin indeksin hintaseurannassa käytettyjä "valtiokorjeja" ja "manuaali-indeksejä".

C KUNTIEN PERUSPALVELUJEN HINTAINDEKSI (KUPHI)

Tilastokeskus tuottaa ja julkaisee kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 4 pykälän 2 momentissa tarkoitetun peruspalvelujen hintaindeksin. Indeksi määräytyy kuntien ja kuntayhtymien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen tilinpäätösten mukaisten menojen perusteella. Kustannuksiksi luetaan henkilöstön palkkamenot sivukuluineen, tavaroiden ja palveluiden ostot ja muut käyttömenot. Indeksi on muuten samanlainen kuin kuntatalouden indeksi, mutta siinä kuntien ja kuntayhtymien painoista on poistettu asiakaspalvelujen ostot kunnilta ja kuntayhtymiltä. Lisäksi opettajien eläkemaksun painoa on korjattu niin, että se kuvaa opettajilta perittyjen työeläkemaksujen todellista summaa.

Kuntien peruspalvelujen hintaindeksissä kuntien ja kuntayhtymien menojen summa on 26 579 miljoonaa euroa. JMHI:n kuntatalouden indeksin menojen summa on 44 906 miljoonaa euroa. Seuraavassa taulukossa on kuvattu kuntien peruspalvelujen hintaindeksin sekä julkisten menojen hintaindeksin kuntatalouden painorakenteet.

Taulukko 3. Kuntien peruspalvelujen ja kuntatalouden painorakenteet 2005=100

MENOLAJI	Kuntien peruspalvelujen hintaindeksi (KUPHI)	JMHI / Kuntatalous
1. Käyttömenot	100,0	88,5
1.1 Henkilöstömenot	55,8	38,8
1.1.1 Palkat ja palkkiot	42,5	29,5
1.1.2 Sosiaalivakuutusmaksut	13,2	9,3
1.1.3 Maksetut eläkkeet	0,0	0,1
1.2 Tavaroiden ja palvelujen ostot	28,6	39,7
1.2.1 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7,2	6,4
1.2.2 Palvelujen ostot	21,3	33,3
1.3 Muut käyttömenot	15,7	6,5
1.4 Poistot ja arvonalennukset	-	3,4
2. Investointimenot	-	0,9
3. Rahoitusmenot	-	1,5
1-3 Yhteensä	-	90,9
4. Liikelaitokset	-	9,1
YHTEENSÄ	100,0	100,0

Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin kehityksen seuranta poikkeaa JMHI:n kuntatalouden indeksin kehityksestä ainoastaan opetustoimen välillisten palkkamenojen osalta. Kuntatalouden indeksissä palvelujen ostojen hintakehitystä seurataan valtaosaltaan palkkojen ja välillisten palkkojen kehityksen mukaan. KUPHI- indeksissä palvelujen ostojen painoarvo on pienempi kuin kuntatalouden indeksissä. Toisaalta KUPHI- indeksissä palkkojen ja välillisten palkkojen paino on suurempi.

Kuntien valtionosuuslain (1147/1996) 3 pykälän 2 kohdassa tarkoitettu varainhoitovuodelle arvioitu kustannustason muutos perustuu valtiovarainministeriön ennusteeseen peruspalvelujen hintaindeksin kehityksestä. Ennusteen laadinnassa voidaan käyttää liitteen 5 ennustepohjaa, jossa on huomioitu indeksin rakenne. Sijoittamalla siihen arviot kuntapalkkojen, palkkojen sivukulujen, kuluttajahintaindeksin, kotimarkkinoiden perushintaindeksin ja rakennuskustannusindeksin kehityksestä saadaan ennuste ko. vuodelle ja sitä seuraavalle vuodelle.

D JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSIIN KÄYTTÖ

Julkisten menojen hintaindeksin käyttö indeksisidonnaisuuksissa tai deflaattorina (volyymin muutos, reaalikehitys) esimerkiksi kuntien valtionosuuksien indeksoinnissa tai hallinnonaloittaisten menojen volyymikehityksen seurannassa on suositeltavampaa kuin yleisindeksien, kuluttajahinta-, tukkuhinta- tai ansiotasoindeksin käyttö. Seuraavassa taulukossa on verrattu eri indeksien kehitystä vuosina 2005 - 2010.

Taulukko 4. Julkisten menojen hintaindeksi, kuluttajahinta-, tukkuhinta- ja ansiotasoindeksi 2005–II/2010

	2005	2006	2007	2008	2009	II/2010
JMHI-Kuntatalous	100,0	103,5	107,5	113,2	113,7	115,7*
KUPHI-indeksi	100,0	103,3	106,7	112,3	114,6	117,2*
JMHI-Valtiontalous	100,0	102,3	105,1	109,9	112,0	113,4*
Kuluttajahintaindeksi	100,0	101,6	104,1	108,3	108,3	109,6
Tukkuhintaindeksi	100,0	105,5	109,3	115,4	107,0	112,1
Ansiotasoindeksi / Kunnat	100,0	103,0	106,9	112,8	116,8	120,3*
Ansiotasoindeksi / Valtio	100,0	103,2	106,6	114,6	120,8	124,3*
Ansiotasoindeksi / yht.	100,0	102,9	106,4	112,3	116,8	119,5*

* ennakkollinen

E JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSIIN KEHITYS 2005 - II/2010

	Paino %	2005	2006	2007	2008	2009	II/2010*
KUNTATALOUS							
1. Käyttökustannukset	88,5	100,0	103,3	106,8	112,3	114,1	116,5
1.1 Henkilöstökustannukset	38,8	100,0	103,7	107,7	113,3	116,6	119,3
1.2 Tavaroiden ja palvelujen ostot	39,7	100,0	103,2	106,4	112,1	112,8	115,2
1.3 Muut käyttökustannukset	6,5	100,0	102,1	105,1	109,9	112,4	114,9
1.4 Poistot ja arvonalentumiset	3,4	100,0	102,3	105,5	107,6	103,9	102,9
2. Investointimenot	0,9	100,0	117,2	133,8	145,0	126,9	138,0
3. Rahoitusmenot	1,5	100,0	111,0	134,0	148,5	99,7	75,3
4. Liikelaitokset	9,1	100,0	103,1	107,3	112,8	111,0	112,1
Kuntatalous yhteensä	100,0	100,0	103,5	107,5	113,2	113,7	115,7
VALTIONTALOUS							
1. Kulutusmenot	32,6	100,0	101,9	104,4	109,5	113,7	115,3
1.1 Palkat ja muut henkil. menot	12,5	100,0	102,6	105,2	113,5	119,8	122,3
1.2 Maksetut eläkkeet	8,4	100,0	101,7	103,9	106,4	111,7	112,0
1.3 Tavarat ja palvelut	11,7	100,0	101,5	103,8	107,3	108,7	110,2
2. Siirtomenot	58,1	100,0	102,3	105,4	110,0	111,2	112,5
3. Reaalisijoitukset	3,6	100,0	104,9	109,1	116,2	114,2	116,7
4. Finanssisijoitukset	0,7	100,0	101,4	104,1	109,8	110,7	111,2
5. Muut menot	5,0	100,0	101,6	104,1	108,3	108,3	109,6
Valtiontalous yhteensä	100,0	100,0	102,3	105,1	109,9	112,0	113,4

* ennakkollinen

Julkisten menojen hintaindeksi julkaistaan heti ansiotasoindeksiin valmistuttua, noin 7 viikkoa ao. neljänneksen päättymisestä. Indeksien pisteluvut neljännesvuosittain vuodesta 2005 lähtien ja tämä menetelmäseloste löytyvät Tilastokeskuksen internet -sivulta

www.tilastokeskus.fi/til/jmhi/index.html .

Julkisten menojen hintaindeksien pistelukuja on tuotettu vuodesta 1975 lähtien. Ensimmäinen perusvuosi oli 1977. Vuoden 1995=100 indeksin menetelmäkuvaus - Pirkko Hemmilä, Matti Kauhanen JULKISTEN MENOJEN HINTAINDEKSI 1995=100 - löytyy Tilastokeskuksen Katsauksia sarjasta 1997/5.

LIITE 1. JMHI 2005=100, kuntatalous, painorakenne tehtävittäin ja menolajeittain

TEHTÄVÄT												
PAINORAKENNE, 1 000 euroa ja %-painot												
MENOLAJIT	11 Yleishal- linto		12 Sosiaali ja terveystoimi		121 Sosiaalitoi- mi		122 Terveysden- huolto		13 Opetus ja kulttuuritoimi		131 Opetus- toimi	
1 Käyttökustannukset	1 441 251	98,6	24 830 672	99,6	9 920 765	99,7	14 909 907	99,5	8 607 567	98,9	7 203 639	99,1
11 Henkilöstökustannukset	522 944	35,8	9 827 837	39,4	4 406 350	44,3	5 421 487	36,2	4 995 305	57,4	4 431 652	61,0
111 Palkat ja palkkiot	368 977	25,2	7 458 240	29,9	3 318 725	33,3	4 139 515	27,6	3 844 637	44,2	3 418 337	47,0
112 Sosiaalivakuutusmaksut	134 041	9,2	2 367 645	9,5	1 086 932	10,9	1 280 713	8,5	1 148 488	13,2	1 011 305	13,9
113 Maksetut eläkkeet	19 926	1,4	1 952	0,0	693	0,0	1 259	0,0	2 180	0,0	2 010	0,0
12 Tavaroiden ja palvelujen ostot	757 872	51,8	12 081 088	48,4	3 270 640	32,9	8 810 448	58,8	1 829 866	21,0	1 507 986	20,7
121 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	26 001	1,8	1 459 704	5,9	214 579	2,2	1 245 125	8,3	461 625	5,3	349 348	4,8
122 Palvelujen ostot	731 871	50,1	10 621 383	42,6	3 056 061	30,7	7 565 322	50,5	1 368 241	15,7	1 158 638	15,9
13 Muut käyttökustannukset	135 913	9,3	2 613 268	10,5	2 158 760	21,7	454 508	3,0	1 554 086	17,9	1 088 910	15,0
131 Sisäiset vuokramenot ja vyörytyserät	51 546	3,5	774 857	3,1	473 868	4,8	300 989	2,0	1 149 035	13,2	866 634	11,9
132 Muut muut käyttökustannukset	84 367	5,8	1 838 411	7,4	1 684 892	16,9	153 519	1,0	405 051	4,7	222 276	3,1
14 Poistot ja arvonalentumiset	24 522	1,7	308 479	1,2	85 015	0,9	223 464	1,5	228 310	2,6	175 091	2,4
2 Investointimenot	8 426	0,6	22 054	0,1	5 869	0,1	16 185	0,1	16 871	0,2	7 545	0,1
3 Rahoitusmenot	12 065	0,8	86 958	0,3	27 545	0,3	59 413	0,4	81 677	0,9	58 362	0,8
0 Yhteensä	1 461 742	100,0	24 939 684	100,0	9 954 179	100,0	14 985 505	100,0	8 706 115	100,0	7 269 546	100,0

TEHTÄVÄT												
PAINORAKENNE, 1 000 euroa ja %-painot												
MENOLAJIT	132 Kulttuuri- toimi		14 Muut palvelut		15 Liiketoi- minta		1 Yhteensä		2 Liikelaitokset		0 Yhteensä ml. liikelaitokset	
1 Käyttökustannukset	1 403 928	97,7	5 899 600	89,0	1 186 458	89,4	39 729 600	97,3	3 878 576	95,1	43 608 177	97,1
11 Henkilöstökustannukset	563 653	39,2	1 980 042	29,9	118 760	9,0	17 444 888	42,7	1 152 854	28,3	18 597 742	41,4
111 Palkat ja palkkiot	426 300	29,7	1 483 348	22,4	88 842	6,7	13 244 044	32,4	886 471	21,7	14 130 515	31,5
112 Sosiaalivakuutusmaksut	137 183	9,5	495 507	7,5	29 495	2,2	4 175 176	10,2	266 383	6,5	4 441 559	9,9
113 Maksetut eläkkeet	170	0,0	1 187	0,0	423	0,0	25 668	0,1		0,0	25 668	0,1
12 Tavaroiden ja palvelujen ostot	321 880	22,4	2 378 791	35,9	766 105	57,7	17 813 722	43,6	2 044 020	50,1	19 857 742	44,2
121 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	112 277	7,8	774 741	11,7	145 460	11,0	2 867 532	7,0	1 193 682	29,3	4 061 213	9,0
122 Palvelujen ostot	209 603	14,6	1 604 050	24,2	620 645	46,8	14 946 190	36,6	850 339	20,9	15 796 529	35,2
13 Muut käyttökustannukset	465 176	32,4	671 660	10,1	184 747	13,9	2 923 727	7,2	286 815	7,0	3 210 542	7,1
131 Sisäiset vuokramenot ja vyörytyserät	282 401	19,7	244 462	3,7	16 047	1,2						
132 Muut muut käyttökustannukset	182 775	12,7	427 198	6,4	168 700	12,7	2 923 727	7,2	286 815	7,0	3 210 542	7,1
14 Poistot ja arvonalentumiset	53 219	3,7	869 107	13,1	116 846	8,8	1 547 264	3,8	394 887	9,7	1 942 151	4,3
2 Investointimenot	9 326	0,6	297 748	4,5	72 040	5,4	417 139	1,0	8 503	0,2	425 642	0,9
3 Rahoitusmenot	23 314	1,6	432 420	6,5	68 388	5,2	681 508	1,7	190 980	4,7	872 488	1,9
0 Yhteensä	1 436 569	100,0	6 629 768	100,0	1 326 886	100,0	40 828 247	100,0	4 078 059	100,0	44 906 307	100,0

LIITE 3. Valtiontalouden indeksikorit / "Valtiokorit"

Valtiokori 1

Puolustusmateriaalin hankinta

Indeksi/ tariffi	Paino
TUKKU C26	30
TUKKU C28	30
TUKKU C29	32
TUKKU C30	8
YHTEENSÄ	100

Valtiokori 2

Tiehallinnon ylläpito

Indeksi/ tariffi	Paino
MAKU/hoito ja kunnossapito	30
MAKU/Yht	40
MARKKI	15
KUORMURI	15
YHTEENSÄ	100

Valtiokori 3

Muut aineet, tarvikkeet ja tavarat

Indeksi/ tariffi	Paino
KHI01	10
KHI03	6
KHI05	5
KHI061	5
KHI072	10
KHI091-092	5
KHI095	6
KHI121	5
KHI	30
TUKKU C26	6
TUKKU C29	4,8
TUKKU C30	1,2
TUKKU C31	6
YHTEENSÄ	100

Valtiokori 4

Korjaus ja kunnossapitopalvelut

Indeksi/ tariffi	Paino
KYKI	35
KHI043-045	15
ATI 0-81	50
YHTEENSÄ	100

Valtiokori 5

Toimisto ym. palvelut

Indeksi/ tariffi	Paino
ATI/YHT	18
PTHI 62+63	16
PTHI 8010+812	16
KHI62+63	10
KHI073	10
KHI08	10
KHI0941+0942	5
KHI095	5
KHI096	5
KHI10	5
YHTEENSÄ	100

Valtiokori 6

Koneet ja laitteet

Indeksi/tariffi	Paino
TUKKU C26	30
TUKKU C28	40
TUKKU C29	24
TUKKU C30	6
YHTEENSÄ	100

KHI = Kuluttajahintaindeksi

PTHI = Palvelujen tuottajahintaindeksi

ATI = Ansiotasoindeksi

KUORMURI = Kuorma-autoliikenteen kustannusindeksi

MAKU = Maarakennuskustannusindeksi

MARKKI = Maarakennusalan konekustannusindeksi

KYKI = Kiinteistön ylläpidon kustannusindeksi

TUKKU = Tukkuhintaindeksi

C26=Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus

C28=Muiden koneiden ja laitteiden valmistus

C29=Moottorijoneuvojen, perävaunujen ja puoliperävaunujen valmistus

C30=Muiden kulkuneuvojen valmistus

C31=Huonekalujen valmistus

LIITE 4. Valtion siirtomenot vuoden 2008 tilinpäätöksen mukaan vuoden 2010 budjetin rakenteessa

Valtionavut kunnille ja kuntayhtymille yms.

26 40 30	Valtion korvaukset kunnille (arviomääräraha)	5 017 603
28 80 30	Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)	205 900 534
28 90 30	Valtionosuus kunnille peruspalvelujen järjestämiseen (arviomääräraha)	6 757 130 693
29 10 30	Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	543 549 583
29 20 30	Valtionosuus ja -avustus ammatillisen koulutuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	561 200 046
29 30 30	Valtionosuus vapaan sivistystyön oppilaitosten käyttökustannuksiin (arviom.)	152 090 219
29 40 30	Valtionosuus ja -avustus kunnallisten ja yksityisten ammattikorkeakoulujen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	376 425 118
29 80 30	Valtionavustukset yleisten kirjastojen toimintaan (arviomääräraha)	3 257 208
30 50 30	Vesihuoltolaitteiden rakentamisen korkotuki (arviomääräraha)	735 008
33 50 30	Valtion korvaus sodista kärsineiden huoltoon (arviomääräraha)	1 855 859
26 30 31	Pelastustoimen valtionavustukset (siirtomääräraha 2 v)	3 510 000
28 80 31	Verohyvitys Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	24 197 657
28 90 31	Kuntien yhdistymisen taloudellinen tuki ja kuntien yhteistoiminta-avustukset (arviomääräraha)	39 388 934
29 30 31	Valtionosuus ja -avustus ammatilliseen lisäkoulutukseen (arviomääräraha)	126 113 042
29 80 31	Valtionosuus ja -avustus teattereiden ja orkestereiden käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	19 444 000
30 50 31	Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	7 763 000
32 40 31	Korvaus talous- ja velkaneuvonnan järjestämisestä (siirtomääräraha 2 v)	4 611 000
33 20 31	Valtion korvaus kunnille kuntouttavan työtoiminnan järjestämisestä (arviomääräraha)	7 506 080
33 60 31	Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon hankkeisiin ja eräisiin muihin menoihin (siirtomääräraha 3 v)	24 800 000
29 30 32	Valtionosuus ja -avustus oppisopimuskoulutukseen (arviomääräraha)	141 116 229
29 80 32	Valtionosuudet ja -avustukset museoille (arviomääräraha)	6 785 000
33 60 32	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille erikoissairaanhoidon mukaiseen tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)	48 743 005
28 90 33	Holhustoimen edunvalvonta (arviomääräraha)	3 697 574
29 80 33	Valtionavustukset kuntien ja alueiden kulttuuritoiminnan kehittämiseen (arviomääräraha)	105 682
33 60 33	Valtion korvaus terveydenhuollon yksiköille lääkäri- ja hammaslääkäri-koulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	99 899 985
29 10 34	Valtionosuus ja -avustus oppilaitosten perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	57 400 000
29 80 34	Valtionosuus ja -avustus yleisten kirjastojen perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	5 800 000
31 10 34	Valtionavustus länsimetron suunnitteluun (siirtomääräraha 2 v)	6 750 000
33 60 34	Valtion korvaus terveydenhuollon toimintayksiköille oikeuspsykiatrisista tutkimuksista sekä potilassiirroista aiheutuviin kustannuksiin (arviomääräraha)	3 400 735
33 60 35	Valtionosuus kunnille perustoimeentulotuen kustannuksiin (arviomääräraha)	225 211 561
29 80 36	Euroopan kulttuuripääkaupunki 2011 -hankkeen avustus (siirtomäärär. 2 v)	0
33 60 36	Valtionavustus saamenkielisten sosiaali- ja terveystalvelujen turvaamiseksi (kiinteä määräraha)	600 000
33 60 37	Valtionavustus kunnille sosiaali- ja terveydenhuollon korjaushankkeisiin	0
35 20 37	Avustukset kuntien kaavoitukseen ja maankäytön ohjaukseen (siirtomääräraha 3 v)	800 000
33 60 38	Valtionavustus sairaanhoitopiirien kuntayhtymille rikosten esitutkintaan liittyvien lasten ja nuorten oikeuspsykiatrisista tutkimuksista aiheutuviin kustannuksiin (kiinteä määräraha)	1 000 000

33 60 39 Valtionavustus sairaanhoitopiireille ja kunnille pandemiavarautumisen kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	0
Yhteensä	9 465 805 355

Valtionavut elinkeinoelämälle

26 30 43 Turvallisuusviranomaisten viestintäverkot (siirtomääräraha 3 v)	10 000 000
28 80 40 Arpajaisveron tuoton palauttaminen Ahvenanmaan maakunnalle (arviomääräraha)	7 991 858
28 91 40 Tuki työnantajille (arviomääräraha)	76 738 835
28 92 40 Isäntämaakorvaus Pohjoismaiden Investointipankille (kiinteä määräraha)	6 302 665
28 91 41 Energiaverotuki (arviomääräraha)	57 395 035
29 80 40 Korvaus Suomenlinnan Liikenne Oy:lle (arviomääräraha)	252 000
30 1 40 Bioenergiatuotannon avustukset (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
30 20 40 Maa- ja puutarhatalouden kansallinen tuki (siirtomääräraha 2 v)	557 475 000
30 70 40 Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (arviomääräraha)	7 000 000
30 20 41 EU-tulotuki ja EU-markkinatuki (arviomääräraha)	559 852 637
30 30 41 Eräät korvaukset (arviomääräraha)	2 029 375
30 40 41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (arviomääräraha)	3 485 431
30 60 41 Metsäpuiden siemenhuolto (siirtomääräraha 2 v)	1 169 000
30 20 42 Satovahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	3 400 000
30 40 42 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 2 v)	3 050 000
30 60 42 Valtionapu metsätalouden edistämis- ja valvontaorganisaatioille (siirtomääräraha 2 v)	45 289 000
30 20 43 Maatalouden ympäristötuki, eläinten hyvinvointia edistävät tuet ja ei-tuotannolliset investoinnit (siirtomääräraha 2 v)	344 647 000
30 40 43 Porotalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	1 867 000
30 50 43 Eräät valtion maksettavaksi määrätty korvaukset (arviomääräraha)	415 556
30 60 43 Eräät korvaukset (arviomääräraha)	179 906
30 20 44 Luonnonhaittakorvaus (siirtomääräraha 2 v)	422 673 000
30 60 44 Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen (arviomääräraha)	63 762 587
30 20 45 Luopumistuet ja -korvaukset ja pellonmetsitystuki (siirtomääräraha 2 v)	144 480 000
30 60 45 Metsäluonnon hoidon edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	6 965 000
30 20 46 Markkinoinnin ja tuotannon kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	5 171 000
30 60 46 Valtionapu Kaakkois-Suomen metsäkeskuksen toiminnan vakauttamiseksi (kiinteä määräraha)	0
30 20 47 Elintarvikeketjun kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	1 913 000
30 20 48 Puutarhatalouden ja sokerituotannon erityistoimenpiteet (siirtomääräraha 3 v)	23 902 000
30 50 48 Poikkeuksellisten tulvien aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (siirtomääräraha 3 v)	841 000
30 20 49 Maaseutuelinkeinotoiminnan korkotuki (arviomääräraha)	51 131 389
31 1 40 Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	942 000
31 60 40 Avustus Ilmailulaitokselle (siirtomääräraha 2 v)	0
31 10 41 Valtionavustus eräiden lentopaikkojen rakentamiseen ja ylläpitoon (siirtomääräraha 3 v)	3 000 000
31 30 42 Valtionavustus koulutuksesta (kiinteä määräraha)	841 000
31 40 42 Sanomalehdistön tuki (kiinteä määräraha)	500 000
31 30 43 Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyyn parantaminen (arviomääräraha)	54 837 829
31 30 44 Ulkomaanliikenteen kauppa-alusluettelon merkittyjen lastialusten ja kolmansien maiden välillä liikennöivien matkustaja-alusten kilpailuedellytysten turvaaminen (arviomääräraha)	17 658 033
31 40 44 Valtionavustus suomalaisten televisio- ja radio-ohjelmien lähettämiseen ulkomaille (kiinteä määräraha)	2 000 000
31 30 45 Ulkomaanliikenteen matkustaja-alusten ja -autolautojen kilpailuedellytysten	

turvaaminen (arviomääräraha)	15 675 810
32 20 40 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tukeminen (arviomääräraha)	329 749 192
32 60 40 Energiatuki (arviomääräraha)	28 124 860
32 20 41 Valtionavustus eräille yhteisöille ja järjestöille elinkeinopolitiikan edistämiseksi (siirtomääräraha 3 v)	37 472 000
32 20 42 Innovaatiokeskittymien kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)	2 600 000
32 30 42 Finnvera Oyj:n korkotuet ja tappiokorvaukset (arviomääräraha)	31 603 369
32 60 42 Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)	0
32 20 43 Kansainvälistymisavustus yritysten yhteishankkeisiin (arviomääräraha)	16 777 097
32 50 43 Maakunnan kehittämisraha (siirtomääräraha 3 v)	33 156 000
32 60 43 Kioton mekanismit (arviomääräraha)	1 430 172
32 30 44 Alueellinen kuljetustuki (siirtomääräraha 3 v)	5 000 000
32 20 45 Yritysten tutkimus- ja kehittämishankkeiden valmistelu (siirtomääräraha 3 v)	0
32 30 45 Yritysten investointi- ja kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)	18 617 097
32 30 46 Laivanrakennuksen innovaatiotuki (siirtomääräraha 3 v)	18 000 000
32 30 48 Korkotuki julkisesti tuetuille vienti- ja alusluotoille (arviomääräraha)	34 114 917
33 80 40 Valtion korvaus maatalousyrittäjien lomituspalvelujen kustannuksiin (arviomääräraha)	186 722 519
33 80 41 Valtion korvaus turkistuottajien lomituspalvelujen kustannuksiin (siirtom. 2 v)	0
33 80 42 Valtion korvaus poronhoitajien sijaisapukokeilun kustannuksiin (siirtom. 2 v)	0
Yhteensä	3 253 201 169

Valtionavut kotitalouksille ja yleishyödyllisille yhteisöille

23 20 50 Puolueloiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	36 000 000
23 90 58 Avustus Tammenlehvän perinneliiton toiminnan tukemiseen (siirtomääräraha 3 v)	75 000
24 30 50 Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0
24 90 50 Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	1 601 374
24 90 51 Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)	26 920
25 01 50 Avustukset (kiinteä määräraha)	2 112 794
25 10 50 Yksityisille oikeusavustajille maksettavat korvaukset (arviomääräraha)	37 447 065
25 01 51 Eräät valtion maksamat korvaukset (arviomääräraha)	11 148 393
27 10 50 Maanpuolustusjärjestöjen toiminnan tukeminen (kiinteä määräraha)	2 007 000
28 50 50 Vahingonkorvaukset (arviomääräraha)	40 469 668
29 1 50 Eräät avustukset (kiinteä määräraha)	585 000
29 40 50 Valtionrahoitus yliopistojen toimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 485 863 000
29 80 50 Eräät avustukset (siirtomääräraha 3 v)	11 325 000
29 90 50 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot urheilun ja liikuntakasvatuksen edistämiseen (arviomääräraha)	103 950 530
29 91 50 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot nuorisotyön edistämiseen (arviomääräraha)	37 422 081
29 1 51 Avustukset kirkolliseen ja uskonnolliseen toimintaan (kiinteä määräraha)	2 571 000
29 10 51 Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	621 000
29 30 51 Valtionosuus ammatillisten erikoisoppilaitosten käyttökustannuksiin (arviomääräraha)	18 493 583
29 40 51 Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat (siirtomääräraha 3 v)	137 433 000
29 80 51 Apurahat taiteilijoille, kirjailijoille ja kääntäjille (arviomääräraha)	11 407 079
29 91 51 Nuorten työpajatoiminta, ehkäisevä huumetyö sekä tunnustuspalkinnot (siirtomääräraha 2 v)	9 623 000
29 30 52 Valtionavustus vapaan sivistystyön perustamiskustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	1 000 000
29 40 52 Erityinen valtionrahoitus Helsingin yliopiston opetus- ja tutkimustoimintaan (kiinteä määräraha)	0
29 70 52 Opintolainojen valtiontakausta (arviomääräraha)	39 194 900
29 80 52 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot taiteen edistämiseen	

(arviomääräraha)	189 203 716
29 90 52 Valtionosuus liikunnan koulutuskeskuksille (kiinteä määräraha)	2 753 000
29 30 53 Valtionavustus järjestöille (kiinteä määräraha)	9 428 000
29 40 53 Veikkauksen ja raha-arpajaisten voittovarot tieteen edistämiseen (arviomääräraha)	77 033 950
29 80 53 Valtionavustus tilakustannuksiin (kiinteä määräraha)	17 542 000
29 80 54 Valtionavustus taide- ja kulttuurilaitosten toimitilainvestointeihin (kiinteä määräraha)	3 815 513
29 70 55 Opintoraha ja asumislisä (arviomääräraha)	678 314 013
29 80 55 Kulttuuriperinnön digitoinnin tukeminen (siirtomääräraha 3 v)	2 000 000
29 80 56 Kulttuuriviennin edistäminen (siirtomääräraha 3 v)	800 000
29 70 57 Korkeakouluopiskelijoiden ateriatuki (arviomääräraha)	24 134 761
29 70 58 Avustus vuokrakustannusten korvaamiseen (siirtomääräraha 2 v)	4 294 000
29 70 59 Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen opiskelijoiden koulumatkatuki (arviomääräraha)	36 146 409
30 10 50 Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (siirtomääräraha 3 v)	10 590 000
30 40 50 Metsästyksen ja riistanhoidon edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	8 456 000
30 60 50 Eräät metsätalouden valtionavut (siirtomääräraha 2 v)	1 796 000
30 63 50 Metsähallituksen eräät julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	6 048 000
30 40 51 Kalatalouden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	5 764 000
30 40 52 Tenojoen kalastuslupamaksut ja viehekalastusmaksut (arviomääräraha)	2 759 700
30 10 54 Hevostalouden edistäminen totopeleistä valtion osuutena kertyvillä varoilla (arviomääräraha)	8 484 748
30 10 55 Valtionapu 4H-toimintaan (kiinteä määräraha)	4 870 000
31 10 50 Valtionapu yksityisten teiden kunnossapitoon ja parantamiseen (siirtomääräraha 3 v)	18 000 000
31 30 50 Lästimaksuista suoritettavat avustukset (arviomääräraha)	767 065
31 40 50 Valtionavustus valtakunnallisen laajakaistahankkeen toteuttamiseen (siirtomääräraha 3 v)	0
31 30 51 Luotsauksen hintatuki (siirtomääräraha 2 v)	4 200 000
32 20 50 Avustus kansainvälisen teknologiapalkinnon maksamiseen (siirtomääräraha 2 v)	1 000 000
32 30 50 Palkkaturva (arviomääräraha)	24 214 697
32 40 50 Valtionavustus kuluttajajärjestöille (kiinteä määräraha)	823 000
32 60 50 Energiataloudelliset avustukset yhdistyksille (siirtomääräraha 3 v)	50 000
32 30 51 Työllistämis-, koulutus- ja erityistoimet (kiinteä määräraha)	490 636 327
32 40 51 Eräät merimiespalvelut (arviomääräraha)	1 051 971
33 3 50 Valtionapu Työterveyslaitoksen menoihin (siirtomääräraha 2 v)	38 240 000
33 10 50 Äitiysavustus ja valtion tuki kansainväliseen lapseksiottamiseen (arviomääräraha)	10 700 300
33 20 50 Valtionosuus työttömyyskassoille (arviomääräraha)	431 000 000
33 40 50 Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)	43 861 642
33 50 50 Rintamalisät (arviomääräraha)	69 948 877
33 70 50 Terveyden edistäminen (siirtomääräraha 2 v)	9 600 000
33 80 50 Valtion korvaus maatalousyrittäjien ja turkistuottajien lomituspalvelujen hallintomenoihin (kiinteä määräraha)	15 899 244
33 90 50 Avustukset yhteisöille ja säätiöille terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen (arviomääräraha)	312 000 000
33 10 51 Lapsilisät (arviomääräraha)	1 417 000 000
33 20 51 Työttömyysturvalain mukainen perusturva (arviomääräraha)	63 000 000
33 40 51 Valtion osuus maatalousyrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	466 800 000
33 50 51 Sotilasvammakorvaukset (arviomääräraha)	223 483 042
33 70 51 Valtion korvaus työterveyshuollon erikoislääkärikoulutuksesta aiheutuviin kustannuksiin (siirtomääräraha 3 v)	2 700 000

33 10 52 Eräät valtion korvattavat perhe-etuudet (arviomääräraha)	872 197
33 20 52 Työmarkkinatuki (arviomääräraha)	647 602 904
33 40 52 Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)	56 600 000
33 50 52 Valtion korvaus sotainvalidien laitosten käyttökustannuksiin (siirtomääräraha 2 v)	65 207 000
33 10 53 Sotilasavustus (arviomääräraha)	18 900 000
33 20 53 Valtionosuus työttömien koulutusetuuksista (arviomääräraha)	145 898 317
33 40 53 Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)	106 823
33 50 53 Valtionapu sotainvalidien puolisoitten kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	3 123 261
33 10 54 Asumistuki (arviomääräraha)	426 502 963
33 40 54 Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)	15 700 000
33 50 54 Rintama-avustus eräille ulkomaalaisille vapaaehtoisille rintamasotilaille (siirtomääräraha 2 v)	96 000
33 10 55 Elatustuki (arviomääräraha)	0
33 20 55 Valtionosuus aikuiskoulutustuesta (arviomääräraha)	15 950 000
33 50 55 Eräät kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	3 500 000
33 20 56 Valtionosuus vuorottelukorvauksesta (arviomääräraha)	42 499 645
33 40 56 Pitkäaikaisesti työttömien henkilöiden eläketuki (arviomääräraha)	12 412 700
33 50 56 Rintamaveteraanien kuntoutustoiminnan menot (siirtomääräraha 2 v)	40 288 000
33 40 57 Maahanmuuttajan erityistuki (arviomääräraha)	22 885 000
33 50 57 Valtionapu rintamaveteraanien kuntoutustoimintaan (siirtomääräraha 2 v)	1 808 000
35 10 52 Metsähallituksen julkiset hallintotehtävät (siirtomääräraha 3 v)	24 754 000
35 20 55 Avustukset korjaustoimintaan (siirtomääräraha 3 v)	70 500 000
Yhteensä	8 344 794 172

Siirrot talousarvion ulkopuolisiin valtion rahastoihin ja kansaneläkelaitokselle

Yhteensä	3 407 561 474
----------	---------------

EU:n rakennerahasto-osuudet, muiden EU:n rahastojen rahoitus-osuudet, vastaavat valtion rahoitus-osuudet ja muut siirrot kotimaahan

Yhteensä	952 881 215
----------	-------------

Siirrot EU:lle ja ulkomaille

24 20 66 Lähialueyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	20 500 000
24 30 66 Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	667 850 000
24 90 66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	96 833 810
29 1 66 Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	2 020 935
29 40 66 Rahoitusosuudet kansainvälisille järjestöille (arviomääräraha)	12 851 585
30 1 66 Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	3 540 581
32 1 66 Kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	9 295 000
33 1 66 Kansainväliset jäsenmaksut ja maksuosuudet (siirtomääräraha 2 v)	3 490 190
35 10 66 Kansainvälisen yhteistyön jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	1 456 122
24 90 67 Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	650 000
28 92 67 Kansainvälisille rahoituslaitoksille annettujen sitoumusten lunastaminen (arviomääräraha)	0
28 92 69 Maksut Euroopan unionille (arviomääräraha)	1 560 960 295
Yhteensä	2 379 448 518

LIITE 5. Kuntien peruspalvelujen hintaindeksin (KUPHI) ennustemalli vuosille 2010 ja 2011, 2005=100

INDEKSI	Vuoden 2009 lopullinen	ENNUSTE			
		2010		2011	
	Pisteluku	Pisteluku	M-%	Pisteluku	M-%
KUPHI	114,6	117,2	2,3	120,6	2,9

- 1) Sos. vak. maksut/kunta muutoksen laskennassa on otettava huomioon sekä sos. vak. maksujen että palkkojen muutos. Alla ennusteen laskupohja.
2) Eläkeindeksi + tulonsiirrot + vuokrat

* = Uusi ennustettu pisteluku

** = Ennustuksessa käytetyt vuosimuutosprosentit

*** = Ennusteindeksien painot, tehty KUPHI:n painoista

ENNUSTET- TAVAT INDEKSIT	MUUTOS-% ENNUSTE **		PAINOT / INDEKSI ***
	2010	2011	
ATI/Kunta	3,1	2,8	59,9
Sotu/Kunta 1)	0,7	4,3	15,5
KHI	1,1	2,5	13,4
KHI-1 vuosi 2)	0,0	1,1	6,1
TUKKU	6,0	3,0	1,9
RKI	1,4	2,5	3,2
YHT.	2,3	2,9	100,0

** TÄHÄN LAITETAAN VM:N ENNUSTEPROSENTIT

	Lähtö	Ennuste	
	2009	2010	2011
Sos. vak. maksujen summa -%	30,851	30,124	30,550
Muutos-%		-2,4	1,4
ATI-Kunta	100,00	3,1	2,8
Sotu/Kunta 1)	30,851	0,7	4,3

TÄSSÄ TILANNE 25.8.2010, kun vuoden 2009 luvut ovat lopullisia
- Vuodelta 2010 ovat valmiina KHI-1 (0%) ja lähes valmiina 2010 sos. vak. maksut
- Vuodelta 2010 KHI, TUKKU ja RKI ovat lopullisia tammi-heinäkuu 2010 ja
ATI/kunta II-neljännneksen ennakot. Loppuvuoden 2010 luvut on ennustettu.
- Vuoden 2011 luvut ovat kaikki VM:n ennusteita.